

Comentariile și observațiile publicului interesat și modul în care au fost preluate în SNDD 2030

Răspuns la comentarii WWF, adresa nr.324/17.08.2018

Nr. crt.	Referință SNDD 2030	Comentariu	Acțiune întreprinsă în cadrul conținutului strategiei, pentru a răspunde comentariului
1.	Cap.I Perspectiva României asupra dezvoltării durabile, paragraful 9	Solicităm dezvoltarea și completarea scopului strategiei pentru că acesta nu se poate limita doar la reducerea emigrării.	S-a preluat solicitarea. Scăderea demografică este tratată la Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente
2.	Cap II Obiectivele pentru Dezvoltare Durabilă, paragraful 4	Solicităm reformularea acestui paragraf prin prisma evaluării ultimilor 10 ani utilizând indicatori aferenți tuturor pilonilor dezvoltării durabile. PIB-ul este doar un indicator economic, insuficient pentru măsurarea dezvoltării durabile; el ar trebui corelat cu alți indici cum ar fi indicele GINI.	Indicatori aferenți pilonilor de dezvoltare durabilă sunt menționați în strategie la ODD-urile specifice. De ex., coeficientul GINI, care este un indicator care măsoară gradul de inegalitate al veniturilor disponibile ale unei populații, este tratat la ODD 10.
3.	Cap. II Obiectivul 1. Fără sărăcie. paragraful 4	Sugerăm includerea unei analize cu privire la creșterea sărăciei în mediul rural vs mediul urban precum și indicarea nivelului de sărăcie în rândul copiilor	Aspectele menționate de WWF sunt tratate atât la ODD 1, cât și la ODD 10: Inegalități între rural și urban.
4.	cap II Obiectivul 1. Fără sărăcie. Orizont 2020 și Ținte 2030	Considerăm că aceste ținte trebuie reformulate deoarece ele reprezintă un amestec de livrabile (stabilirea unor indicatori) și obiective (stimularea participării). Este esențial ca aceste ținte să reflecte o viziune integrată a României pentru fiecare obiectiv -La tinta 3 din Tinte 2030 nu este clar ce se dorește prin acest punct și care este legătura dintre sistemele de intervenție de urgență și sărăcia este necesară o reformulare	S-a preluat solicitarea. Pentru Orizont 2020 s-au inclus acțiuni suport pentru țintele 2030, stabilite ca priorități naționale. Ținta 3 a fost reformulată: <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme
5.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. paragraful 1	Sugerăm includerea unei mențiuni cu privire la necesitatea unei exploatare sustenabile a terenurilor agricole care să păstreze un echilibru de nutrienți în sol și care să țină cont de obiectivele de conservare a biodiversității în zonele agricole care se suprapun cu arii protejate. De asemenea, este esențial ca acest capitol să facă referire la utilizarea durabilă a apei în agricultură.	Sugestia WWF se regăsește deja în paragraful 1 din ODD 2: "Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă " și considerăm că agricultura durabilă se referă la toate terenurile agricole, inclusiv cele din ariile protejate.

			Referiri la utilizarea durabilă a apei în agricultură sunt cuprinse și la ODD 6.
6.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Producția agricolă, paragraful 3	<p>Solicităm eliminarea “fragmentării terenurilor” din lista principalilor factori limitatori ai randamentului producției agricole deoarece fragmentarea terenurilor agricole nu este un obstacol în calea productivității, ci mai degrabă cadastrul agricol care nu a fost nici până acum finalizat (acesta acoperă aprox. 50% din terenurile agricole). Din punct de vedere al randamentului economic pe hectar, fermele mai mici din România produc dublu față de cele mai mari (Eurostat, 2011).</p> <p>Fragmentarea terenurilor agricole, în schimb, a făcut posibilă menținerea unei biodiversități mult mai extinsă față de țările din vestul Europei și să avem mai mult de 30% din totalul suprafeței agricole din țară acoperite de terenuri cu Înaltă Valoare Naturală (între primele 10 țări europene cu cel mai mare patrimoniu HNV). Ele ar trebui privite și abordate ca un atu, și nu ca “un obstacol”. Ele livrează o serie de beneficii publice - bunuri și servicii - precum valoroase peisaje culturale, apă și produse alimentare de calitate înaltă, calitatea vieții, oportunități pentru recreere, sechestrarea carbonului sau controlul inundațiilor. De aceste lucruri beneficiază întreaga societate, nu doar comunitățile locale.</p>	Menținem ca principal factor limitator al randamentului producției agricole “fragmentarea exploatațiilor” pe baza studiului recent de mai jos: https://www.pwc.ro/en/pr ess_room/assets/2017/RO/ Comunicat%20de%20presa%20PwC_Studiu%20PwC%20sectorul%20agricol%20din%20Romania_final.pdf
7.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Producția agricolă, paragraful 3	Solicităm completarea cu următoarele date și informații de conținut: [...] nivelul de dotare tehnologică a fermelor, ”îmbătrânirea populației din mediul rural și fenomenul extins al migrării forței de muncă tinere la oraș și în străinătate. Agricultură nu mai este o ocupație atractivă pentru tineri, în mediul rural există o lipsă acută de informație și aptitudini pentru a transforma agricultura într-o sursă de bunăstare, prin proiecte de investiții cu finanțare publică sau afaceri de familie. Antreprenoriatul este foarte slab reprezentat în mediul rural.”	Referiri la forța de muncă se fac în paragrafele 1 și 2 de la Producția agricolă. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.. Aspectele menționate în paragraful propus de WWF sunt identificate ca

			probleme transversale și propuse soluții (de ex. în cadrul ODD 8 și ODD 16).
8.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Producția agricolă paragraful 6	Acest paragraf nu are legătură cu agricultura ecologică, ci cu schemele de sprijin și sistemele de certificare pentru produse tradiționale și produse ce provin din zonele montane. Sugerăm aici inserarea unui paragraf care să arate cum susține țara noastră dezvoltarea, pe mai departe, a agriculturii ecologice. De asemenea, trebuie să se țină cont și de problema lipsei de infrastructuri de procesare a materiilor prime provenite din sistemul ecologic, care a dus la fenomenul exportului de materii prime și importului de produse finite, lucru care generează pierderi importante de venit și de potențial pentru țara noastră.	În Strategie s-a făcut referire la agricultura ecologică, conform datelor primite de la MADR. În acest paragraf este menționată tendința de dezvoltare a agriculturii ecologice în România și susținerea acesteia în viitor este prevăzută în ținte. Exportul materiei prime brute este o problemă generală în România și este tratată în ODD 12.
9.	cap. II. Obiectivul 2. Foamete zero. Politici Europene	Solicităm includerea următorului paragraf: “Cu toate acestea, sunt reglementări europene menite să încurajeze o agricultură durabilă, pe care România nu le-a sprijinit anterior aprobării, iar ulterior aprobării a solicitat derogări de la implementarea acestora la nivel național. Un exemplu în acest sens - în luna martie 2018, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) a confirmat că pesticidele sunt dăunătoare pentru albine, sprijinind astfel rezultatele unor studii anterioare contestate de industrie. Studiul a analizat cele trei tipuri de neonicotinoide: clothianidin, imidacloprid și thiamethoxam, a căror utilizare a fost restricționată în UE, în urma informațiilor publicate de EFSA în 2013. În 27 aprilie 2018, majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au sprijinit propunerea CE de a interzice complet utilizarea celor trei substanțe active, reglementarea urmând a intra în vigoare până la sfârșitul anului. Cu toate acestea, România, statul din Uniunea Europeană cu cea mai mare biodiversitate a votat împotriva interzicerii și a solicitat Comisiei Europene, începând cu anul 2014, derogări pentru tratarea semințelor cu neonicotinoide în	Solicitarea nu s-a preluat. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. În strategie este menționat că este promovată agricultura durabilă și creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole. La elaborarea Planului de acțiune se vor lua în discuție aceste observații.

		<p>campania de primăvară. Această abordare nu este una sustenabilă pe termen lung. Este importantă înțelegerea la nivel social și instituțional a adevăraților factori determinanți și presiunile cumulative care se află în spatele declinului polenizatorilor, printre care se numără utilizarea pesticidelor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor, fragmentarea habitatelor naturale și degradarea acestora, poluarea, speciile invazive și agenții patogeni, toate acestea în spectrul practicilor agriculturii intensive și a schimbărilor climatice.”</p>	
10	<p>cap. II. Obiectivul 2. Foamete zero. Politici Europene</p>	<p>Solicităm includerea următoarelor informații de context, după paragraful 2:</p> <p>“Mai mult decât atât, măsurile pentru conservarea biodiversității trebuie să fie sprijinite și finanțate corespunzător, dat fiind faptul că acestea pot genera beneficii atât pentru micii fermieri (prin sprijin pentru păstrarea practicilor agricole tradiționale prietenoase cu mediul), cât și pentru consumatori (prin accesul la produse sănătoase, cu o calitate nutritivă superioară). Astfel este importantă finanțarea măsurilor privind Natura 2000 și îmbunătățirea celor de agro-mediu, prin extinderea plăților și criteriilor de eligibilitate pentru fermierii din zonele cu Înaltă Valoare Naturală, care contribuie la conservarea lor și a beneficiilor publice pe care le livrează întregii societăți. Aceste măsuri (inclusiv „plățile Natura 2000”) trebuie gândite împreună cu instituțiile centrale pentru agricultură și cu organizațiile de conservare a biodiversității în scopul de a compensa eventuale pierderi de venituri din nederularea de proiecte și activități neadecvate acestor zone, cu impact negativ asupra integrității habitatelor și speciilor sălbatice protejate, sau pentru a susține continuarea practicilor tradiționale agricole și de gospodărire a terenurilor. În acest sens, plățile finanțate prin Politica Agricolă Comună și prin politicile naționale nu trebuie să ducă la degradarea speciilor și a</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.. Măsurile pentru conservarea biodiversității sunt prevăzute în programe de finanțare specifice. La elaborarea Planului de acțiune se vor lua în discuție aceste observații.</p>

		habitatelor în ariile naturale protejate.”	
11.	cap. II. Obiectivul 2. Foamete zero. Politici Europene	<p>Solicităm includerea următoarelor paragrafe referitoare la agricultura durabilă, după paragraful 3:</p> <p>“Biodiversitatea este esențială pentru siguranța alimentară și nutriție, dar practicile agricole curente au dus la transformări majore ale terenurilor - cu pierderi concomitente de biodiversitate (T.C.H. Sunderland 2011). În prezent aproximativ 30-40% din suprafața pământului este exploatată sub diverse tipuri de sisteme agricole (Sherr et al. 2011). Agricultura industrializată este motorul global al despăduririlor și utilizează până la 75% din terenurile agricole în timp ce asigură hrană pentru numai 30% din populația globului. Fermierii mici care utilizează restul de 25% din terenurile agricole hrănesc 70% din populația lumii.</p> <p>Lipsa diversității speciilor de animale și plante cultivate în prezent generează vulnerabilități în ceea ce privește dăunătorii și bolile, limitând capacitatea noastră de adaptare la schimbările climatice și alimentând, pe de altă parte, dezvoltarea industriei producătoare de pesticide. Dintre miile de specii de plante și animale cunoscute, numai 12 specii de plante asigură aproximativ 75% din lanțul alimentar total al globului și 15 specii de mamifere și păsări alcătuiesc mai mult de 90% din producția globală de șepteluri (Școala de Sănătate Publică Harvard). Productivitatea acestor specii depinde de așa-numita „biodiversitate ascunsă” care constă din numeroase micro-organisme și nevertebrate care au rol în combaterea bolilor și dăunătorilor, în descompunerea materiei organice și fixarea azotului (FAO 2015), micro-organisme care sunt distruse prin aplicarea pesticidelor, rezultând, mai departe, în sărăcirea solului și reducerea drastică a productivității agricole.</p> <p>Pentru a atinge obiectivul „zero” foamete, trebuie să luăm în considerare ca soluție agricultură sustenabilă. Un exemplu replicabil, relevant în această situație este</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Aceste texte nu fac referire la studii și date statistice oficiale pentru România. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă..</p>

		<p>anunțul recent al guvernului Franței de a finanța practicile agricole organice astfel încât în 5 ani să atingă obiectivul de 50% din toate alimentele din sectorul public să fie organice sau locale.</p> <p>Conceptul de „Neutralitate privind Degradarea Terenurilor” (NDT) a primit atenție din ce în ce mai mare la nivel internațional. „Neutralitatea” nu înseamnă numai oprirea pierderii de terenuri fertile și sănătoase, ci și inversarea activă a degradării prin restaurarea de terenuri pentru a contrabalansa pierderile care nu pot fi evitate . Cu toate acestea, implementarea la nivel național se află încă într-o fază incipientă, implementarea având loc numai în câteva țări unde abia au fost stabilite țintele. Pentru a susține și accelera implementarea și pentru a sprijini restaurarea, Fondul pentru Neutralitate privind Degradarea Terenurilor (FNDD) oferă suport financiar prin Convenția ONU de Combatere a Deșertificării (UNCCD). Cu toate acestea, sunt necesare mai multe fonduri pentru FNDD pentru a susține țările în curs de dezvoltare pentru implementarea NDT și dezvoltarea de proiecte finanțate prin FNDD. Inițiativa franceză ”4 pour mille” este o inițiativă globală care țintește la creșterea carbonului organic din sol pentru a contribui la adaptarea și atenuarea schimbărilor climatice și la siguranța alimentară prin îmbunătățirea sănătății solului. Solurile de asemenea joacă un rol important în îndeplinirea obiectivelor Aichi a CBD. Reabilitarea solurilor poate contribui la îmbunătățirea siguranței alimentare, poate duce la reducerea sărăciei, la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și totodată poate conduce spre dezvoltarea durabilă”</p>	
12.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Orizont 2020	<p>Solicităm completarea țintelor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Finalizarea cadastrului agricol ● Susținerea și atragerea tinerilor fermieri și a micilor fermieri prin Politica Agricolă Comună și alte programe guvernamentale ● Eficientizarea finanțării agriculturii 	<p>S-a preluat ținta ”Finalizarea cadastrului agricol” și a fost inclusă în ținte 2030.</p> <p>Se menține ținta: Susținerea și atragerea tinerilor fermieri (măsurile</p>

		<p>prin Politica Agricolă Comună, prin dezvoltarea și implementarea plăților Natura 2000 și îmbunătățirea plăților de agro-mediu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea sustenabilă și reabilitarea solurilor, măsură care face parte din atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. • Promovarea în politicile agricole a practicilor care țin de o mai bună gestionare a resurselor naturale, de exemplu: metodele tradiționale de utilizare a terenurilor cu menținerea terenurilor cu Înaltă Valoare Naturală (HNV); introducerea unor sisteme minime de lucrare a solului (minimum tillage) care duce la o mai bună conservare a solului, etc. 	<p>de atragere vor fi prevăzute în Planul de acțiune). Celelalte propuneri vor fi luate în discuție la întocmirea Planului de acțiune.</p>
13.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Orizont 2020	<p>În cazul următoarelor două obiective nu se înțelege legătura cu tema obiectivului 2, astfel propunem mutarea lor la obiectivele relevante:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos • Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități 	<p>S-a preluat observația. Aceste 2 obiective au fost mutate la ODD 3, Orizont 2020.</p>
14.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea țintei 2, după cum urmează: "și crearea unui program național de educație cu privire la alimentație sănătoasă, mod de viață sănătos, efectele alimentației corecte asupra sănătății și stării de bine."</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Se va lua în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p>
15.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea țintei 5, după cum urmează: "printr-un program național de investiții în capacități și infrastructuri de procesare a materiilor prime."</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Se va lua în discuție la Planul de acțiune.</p>
16.	cap II Obiectivul 2. Foamete zero. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea țintelor/obiectivelor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eficientizarea sprijinului financiar pentru conservarea biodiversității în zonele agricole, cu scopul de a asigura beneficii atât pentru micii fermieri, cât și pentru societate în ansamblu • Educarea, profesionalizarea și informarea actorilor din domeniul agricol cu privire la inovațiile din acest domeniu, oportunitățile financiare existente, tendințe la nivel global, etc. • Dezvoltarea, în parteneriat cu mediul 	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Sugestiile se vor lua în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p>

		<p>privat, a unor mecanisme financiare care să susțină activitatea fermierilor mici, cu accent pe sustenabilitatea activității lor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea atractivității sectorului agricol și a traiului în mediul rural în rândul generațiilor tinere 	
17.	cap II Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare. Infrastructura	Solicităm includerea unor date certe cu privire la obiective raportate ca fiind deja realizate (spre exemplu progresele realizate în dezvoltarea de spitale publice, etc.)	Solicitarea nu s-a preluat. Nu deținem astfel de date oficiale. Textul Strategiei se bazează și pe rapoartele primite de la ministere.
18.	cap II Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare.	<p>Solicităm completarea documentului cu un sub-capitol privind conexiunea dintre Sănătate și Biodiversitate cu următorul conținut:</p> <p>“Sănătatea și biodiversitatea Sănătatea, definită de Organizația Mondială a Sănătății ca ”o stare în care nu numai absența bolilor și a infirmităților este importantă cât și bunăstarea fizică, mentală și socială” (OMS 1946) este adeseori considerată un drept al omului. Conexiunea explicită între sănătate și biodiversitate este extrasă din Obiectivul 14 Aichi a Convenției asupra Biodiversității care țintește la restabilirea și protejarea ecosistemelor care oferă servicii esențiale, inclusiv servicii referitoare la apă și care contribuie la bunăstarea, sănătatea și traiul de zi cu zi al oamenilor. Pe lângă asigurarea resurselor de apă potabilă, biodiversitatea asigură siguranța alimentară, oferă resurse pentru cercetare în domeniul medical și pentru medicină și joacă un rol important în reglarea și controlul bolilor infecțioase. Este esențială pentru adaptarea la schimbările climatice precum și pentru reducerea riscurilor aferente dezastrelor. În plus, are importanță socio-culturală pentru diverse populații, are legătură cu sentimentul acestora de apartenență și cu bunăstarea psihică generală (Inițiativa COHAB 2010).</p> <p>Biodiversitatea reprezintă medicamentul suprem dacă plecăm de la ideea că importante descoperiri medicale și farmacologice se fac printr-o mai bună înțelegere a biodiversității;</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Este o abordare de nișă, cu o prezentare foarte generală, care nu conține date relevante la specificul României. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă..</p>

		<p>pierderea acesteia poate limita descoperirea de potențiale tratamente pentru multe afecțiuni. În 2002, 42% din vânzările celor mai bine vândute 25% produse farmaceutice au fost reprezentate de produsele naturale, biologice sau derivatele din produse naturale (KPMG & NVI 2011). OMS a estimat că medicamentele tradiționale derivate dintr-o mare varietate de plante sunt utilizate de 60% din populația lumii iar în unele țări sunt încorporate extensiv în sistemul de sănătate publică.</p> <p>S-a constatat că pierderea biodiversității are legătură cu apariția și transmiterea din ce în ce mai crescută a bolilor infecțioase cu impact devastator asupra sănătății umane (Keesing et al. 2010). În Amazon, Africa de Est, Tailanda și Indonezia răspândirea malariei a fost corelată cu despăduririle care au avut ca efect reducerea diversității țăntarilor și supraviețuirea și dominanța speciilor care transmit malarie (Școala de Sănătate Publică Harvard T.H. Chan 2017).”</p>	
19.	cap II Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare. Orizont 2020	<p>Solicităm includerea următoarelor obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Promovarea și încurajarea utilizării remediilor naturale, biologice sau derivatele din produse naturale prin încorporarea extensiv în sistemul de sănătate publică. ● Informarea corectă, neutră a populației atât cu privire la beneficii, cât și cu privire la riscurile anumitor tipuri de vaccinuri raportat și la evoluția anumitor boli și la riscurile acestor boli. ● Includerea unor prevederi legate de sănătatea populației în legislația de mediu, în special cea legată de avizarea activităților sau introducerea de specii alohtone cât și în cea legată de siguranța alimentară sau altfel spus armonizarea legislației din domeniul sănătății cu cea din domeniul mediului și agriculturii. ● Elaborarea unor ghiduri cu informații legate de vegetația cu risc crescut de 	<p>Nu s-a preluat obiectivul 1. Nu deținem studii și statistici oficial acceptate care să susțină acest obiectiv.</p> <p>Nu s-a preluat obiectivul 2. Există în desfășurare o campanie națională susținută de informare a populației cu privire la vaccinare.</p> <p>Obiectivele 3 și 4 vor fi luate în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p>

		alergii, manifestarea și efectele pe termen scurt și mediu și diseminarea acestora în rândul autorităților locale în vederea includerii unor prevederi în regulamentele de gospodărire a localităților (ex. lista cu speciile care nu sunt permise pentru plantare, etc.)	
20.	cap II Obiectivul 3. Sănătate și bunăstare. Ținte 2030	Solicităm modificarea țintei 4, după cum urmează: • Creșterea acoperirii vaccinale precaute și informate, cu minimalizarea riscurilor aferente, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, profesioniști din domeniul sănătății, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu precum și alți factori interesați	Ținta 4 a fost reformulată astfel: „Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați”
21.	cap II Obiectivul 4. Educație de calitate.	Solicităm modificarea paragrafului, după cum urmează: “[...] ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu. Prin aplicarea programelor de educație de acest tip formăm viitorul gestionar și consumator al resurselor naturale. Avantajul educației pentru dezvoltare durabilă este că oferă cadrul necesar conectării tinerilor la natură și formează comportamente și atitudini pro mediu prin faptul că există o abordare de tipul învățământului informal sau non-formal care dezvoltă și alte aptitudini școlarelor.”	Modificarea solicitată nu s-a preluat. Considerăm că textul inițial transmite mesajul corect asupra dezvoltării durabile, axată în egală măsură pe cei trei piloni ai Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă: economic, social și de mediu.
22.	cap II Obiectivul 4. Educație de calitate. Reforme adoptate	Solicităm includerea unor exemple de bune practici la nivel european și internațional care să inspire un învățământ cu adevărat durabil și în România.	Nu s-a răspuns solicitării. Strategia nu are menirea de a prezenta bune practici. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă..
23.	cap II Obiectivul 4. Educație de calitate. Orizont	Solicităm includerea următoarelor obiective: • Integrarea în curricula națională a	Obiectivul 1 se regăsește la ODD 12, punctul 4 la Orizont 2020.

	2020	<p>unui program educațional pentru educație pentru dezvoltare durabilă care să asigure dezvoltarea unei societăți empatică și atente la modul de consum.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Facilitarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care doresc să dobândească informații despre acest tip de educație pentru dezvoltare durabilă și moduri de formare a tinerilor. ● Debirocratizarea normelor de adoptare a opțiunilor (curriculei la decizia școlii). ● Crearea de parteneriate între inspectoratele școlare județene și organizații de profil care desfășoară activități de educație pentru dezvoltare durabilă. ● Stimularea instituțiilor de învățământ de tipul palatului copiilor să adreseze acest tip de educație pentru dezvoltare durabilă. 	Celelalte obiective propuse se vor lua în discuție la elaborarea Planului de acțiune.
24.	cap II Obiectivul 6. Apă curată și sănătate. Utilizarea apei	<p>Solicităm completarea cu următoarele informații de context: "Majoritatea deciziilor referitoare la managementul apei nu au în vedere ecosistemele sănătoase de apă dulce ca și condiții esențiale pentru asigurarea surselor durabile de apă, hrană și energie. Luarea de decizii în legătură cu infrastructura pentru producția de energie, cum ar fi construirea de baraje pentru hidroenergie nu reușește să găsească un echilibru între câștigurile economice pe termen scurt și protejarea naturii și a oamenilor al căror trai depinde de aceasta în viitor. De asemenea, deciziile de investiții luate de instituțiile financiare care finanțează industrii cu un impact mare / dependență mare de apă afectează semnificativ ecosistemele de apă dulce. Este esențială protejarea și recuperarea ecosistemelor de apă dulce pentru a asigura că serviciile acestora pot continua să susțină natura și oamenii, iar toți factorii interesați trebuie să participe. Conceptul de management al apei implică acțiuni colective între afaceri, societatea civilă și guverne în ceea ce privește administrarea resurselor de apă sau infrastructurii apei și le permite să</p>	Solicitarea nu s-a preluat. Nu face obiectul ODD 6. Astfel de aspecte sunt tratate în ODD 15.

		<p>contribuie pozitiv la siguranța apei. Silvicultura ca și ramură de activitate poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra calității și disponibilității apei. Promovarea unui management integrat al bazinelor hidrografice ar putea fi soluția eficientă pentru îmbunătățirea calității apei și pentru asigurarea permanenței surselor de apă. Protejarea cursurilor de apă prin crearea sau menținerea pădurilor ripariene poate fi de asemenea luată în considerare ca o soluție eficientă pentru îmbunătățirea calității apelor dulci.”</p>	
25.	cap II Obiectivul 6. Apă curată și sanitație. Sanitație	<p>Solicităm includerea următoarelor date și informații de context: “Apa este o resursă regenerabilă, dar finită. Realimentarea și purificarea resursele de apă, esențiale pentru sănătatea și bunăstarea umană, depind de sănătatea ecosistemelor de apa dulce care, la rândul lor, depind de biodiversitate (UNESCO 2013). Practicile nesustenabile de dezvoltare, utilizarea terenurilor precum și contaminarea apei din surse precum industria, transporturile, locuințele și deșeurile menajere au subminat sustenabilitatea acestor sisteme. În 2010, Consiliul General ONU a tras un semnal de alarmă asupra faptului că 1,5 milioane de copii sub 5 ani au murit în fiecare an ca rezultat al bolilor aferente salubrității și apei, recunoscând dreptul omului la apă și salubritate (UNGA 2010). Începând cu 2015, 71% din populația globală a avut acces la servicii sigure de apă potabilă, cu toate acestea 502.000 decese cauzate de diaree au loc în fiecare an consecință a apei potabile contaminate (OMS 2017). Menținerea ecosistemelor naturale din bazinele hidrografice poate reprezenta o investiție importantă pentru sănătatea publică prin prevenirea bolilor diareice la copii (Herrera et al. 2017). Pe lângă diaree, apa contaminată poate cauza holeră, dizenterie, febră tifoidă și poliomielită, având impact atât economic cât și social. Peste 80% din apa menajeră este eliberată în mediu fără a fi tratată, afectând astfel apa</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Textul face referire la situația globală și nu la cea din România. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă..</p>

		<p>potabilă a peste 300 de milioane de oameni, și totodată ducând la poluare, având efecte adverse asupra sănătății umane și asupra disponibilității apei potabile (UNEP 2017). Un mod de a reduce poluarea și de a asigura apă potabilă pentru toată populația globului este menținerea ecosistemelor sănătoase, un exemplu ar fi menținerea ecosistemelor forestiere ca soluție complementară celor tehnice de tratare a apei menajere într-o manieră eficientă din punct de vedere al costurilor (ONU Apă 2017). Fără aceste ecosisteme și procesele biologice complexe pe care acestea le susțin, cantitatea și calitatea resurselor globale de apă precum și sănătatea populației ar fi în mare măsură compromise (UNESCO 2013).”</p>	
26.	cap II Obiectivul 6. Apă curată și sanitație. Obiective 2020	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Adoptarea și aplicarea instrucțiunilor naționale pentru managementul ecosistemului de ape dulci pentru a proteja și reconstrui zonele umede, râurile și acviferele și alte sisteme naturale care contribuie la calitatea apelor de suprafață și apei freactice ● Combinarea soluțiilor bazate pe natură cu infrastructura gri tradițională pentru a reduce costurile și pentru a îmbunătăți managementul riscurilor aferente apelor ● Recunoașterea și explorarea necesității pentru mecanisme inovatoare de finanțare pentru sectoarele apei și sanitației ● Promovarea principiilor de administrare a apei în ceea ce privește păstrarea râurilor fără poluare ● Transformarea politicilor agricole pentru a îmbunătăți productivitatea și eficiența în agricultură prin practici care protejează biodiversitatea și ecosistemele prin utilizarea sustenabilă a resurselor. ● Inițierea unui proces de cartare și desemnare a unor ape curgătoare care să constituie “rezervoare” de apă curată, nepoluată în cazul unui hazard. ● Desemnarea de zone “no go” pentru lucrările de investiții pe râurile sălbatice ale României care ar putea 	<p>Obiectivele nu s-au preluat. Majoritatea se regăsesc în ODD 15. Propunerile par să reprezinte un mix de recomandări cu posibilă relevanță și în alte ODD (11, 9, 7, 3). Vor fi puse în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p>

		afecta echilibrul natural al ecosistemelor acvatice	
27.	cap II Obiectivul 6. Apă curată și sanitație. Ținte 2030	Solicităm completarea cu următorul obiectiv: <ul style="list-style-type: none"> • Menținerea ecosistemelor forestiere ca soluție complementară celor tehnice de tratare a apei menajere într-o manieră eficientă din punct de vedere al costurilor. • Crearea sau menținerea de păduri ripariene în stare favorabilă de conservare ca soluție pentru îmbunătățirea calității apelor dulci. 	Obiectivele nu s-au preluat. Solicitarea nu este însoțită de studii de specialitate care să le susțină. Vor fi puse în discuție la elaborarea Planului de acțiune.
28.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	Solicităm includerea unui sub-capitol privind situația curentă a cadrului legal privind micii producători (și consumatori) de energie - PROSUMERI, beneficiile integrării acestui tip de producători în sistemul energetic (ex. diminuarea pierderilor aferent transportului de energie pe distanțe lungi) și necesitatea facilitării unei tranziții cât mai rapide astfel încât aceștia să devină parte din sistemul energetic național.	S-a preluat solicitarea. S-a introdus un paragraful 2 la subcapitol Energia regenerabilă și eficiența energetică, ODD 7
29.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	Solicităm completarea esențială a paragrafului 2 având în vedere faptul că sectorul energetic nu afectează mediul doar din punct de vedere al poluării, ci și din punct de vedere al conservării naturii: “[...] mai avansat din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant și cu impact redus din punct de vedere al conservării naturii.”	Nu s-a preluat solicitarea. Exprimarea propusă nu aduce un plus de valoare mesajului.
30.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	Solicităm eliminarea din această strategie de dezvoltare durabilă a promovării energiei nucleare, o sursă extrem de controversată la care alte state renunță date fiind riscurile pentru generațiile prezente și viitoare și completarea paragrafului respectiv după cum urmează: “[...] prin tranziția treptată de la utilizarea combustibililor fosili către utilizarea surselor sustenabile de energie regenerabilă (în special energie solară și eoliană) cât și, pe de altă parte, prin creșterea eficienței autovehiculelor.”	Solicitarea nu s-a preluat. S-a modificat formularea inițială, de comun acord cu Ministerul Energiei, în: „Avantajul dat de deținerea unor surse proprii de energie primară se reflectă și într-un mix energetic echilibrat, în producția de electricitate, între cărbune, nuclear, gaze naturale, surse regenerabile: hidro, eolian, fotovoltaic și biomasă”.
31.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile	Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern - Solicităm completarea cu următorul sub-capitol: “Combustibilii fosili Subvențiile pentru combustibili fosili diminuează atractivitatea tehnologiilor	Solicitarea nu s-a preluat. Textul face referire la situația globală și nu la cea din România. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a

		<p>descentralizate de energie regenerabilă care reprezintă o condiție esențială pentru combaterea schimbărilor climatice și asigurarea accesului universal la energie pentru toată lumea. Combustibilii fosili continuă să domine portofoliul de energie al țărilor, iar eforturile de a le elimina, împreună cu subvențiile pentru combustibili fosili, sunt inconstante. Aceste subvenții reprezintă 6,5% din PIB-ul mondial în 2015, aproximativ jumătate dintre acestea sunt pentru cărbune. China, SUA, Rusia, Uniunea Europeană și India sunt cele mai mari furnizoare de subvenții din lume în ceea ce privește combustibilul fosil. Din punct de vedere economic, eliminarea subvențiilor pentru combustibil fosil are sens. Conform Fondului Monetar Internațional, dacă această eliminare s-ar fi petrecut în 2013, "emisiile globale de carbon s-ar fi redus cu 21%, iar decesele cauzate de poluarea aerului cu combustibili fosili ar fi scăzut cu 55%, în timp ce cifra de afaceri ar fi crescut cu 4% și protecția socială cu 2,2% din PIB-ul mondial". Mai mult, subvențiile pentru combustibil fosil sunt regresive - acestea au beneficiile cele mai mari pentru cei bogați (cei care folosesc majoritatea combustibililor fosili) și acaparează resurse care ar putea fi redirecționate pentru îndeplinirea ODD-urilor privind serviciile medicale, educației și a altor bunuri publice [1]. [1]David Coady, Ian Parry, Louis Sears, and Baoping Shang, Working Paper FMI WP/15/105, Cât de mari sunt subvențiile globale pentru energie? 2015, https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2015/wp15250.pdf "</p>	<p>României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.</p>
32.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Energie regenerabilă și eficiență energetică	<p>Solicităm includerea unei note de subsol cu explicația termenelor "tep și kgep".</p>	<p>Solicitarea s-a preluat. Au fost introduse note de subsol 50 și 54</p>
33.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Energie regenerabilă și	<p>Solicităm includerea următoarelor subcapitole privind hidroenergia și biomasa forestieră: "Hidroenergia poate fi dezvoltată atât centralizat și descentralizat. Cu toate acestea,</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un</p>

	<p>eficiență energetică</p>	<p>infrastructura hidroenergiei (atât mare, cât și mică) are un impact social și asupra mediului negativ, care poate fi semnificativ. Beneficiile barajelor hidroenergetice și a sistemelor pe derivație sunt adeseori însoțite de imense compromisuri cum ar fi pierderea unor zone și resurse unice (inclusiv reducerea sau dispariția deltelor râurilor vitale). Trebuie luate în considerare alternative sustenabile (energie solară, eoliană, îmbunătățirea rețelelor electrice, reducerea cererii, eficiență energetică etc.) înainte de a lua decizii de construire a infrastructurii hidroenergetice noi. Este de asemenea necesară o planificare strategică la nivel macro (adică, analizarea cererii de energie și a posibilelor surse de energie la nivel sistemic) și identificarea zonelor unde dezvoltarea hidroenergetică nu poate fi permisă datorită impacturilor sale. Planificarea unei noi infrastructuri cu baraj trebuie făcută ca ultimă soluție, iar procesul de luare de decizii privind barajele trebuie să fie responsabil, transparent și trebuie să respecte principiile bunei guvernante. Nu în ultimul rând, se vor favoriza soluțiile de infrastructură naturală/verde, acționându-se cu precauție, pe baza unor evaluări strategice sociale și de mediu corespunzătoare. Utilizarea lemnului pentru producerea de energie este una dintre cele mai vechi tehnologii ale omenirii. Aproximativ jumătate din lemnul extras la nivel mondial din păduri este folosit pentru a produce energie, majoritatea pentru prepararea hranei și încălzire dar, de asemenea, din ce în ce mai mult, și sub forma de peleți de lemn, pentru generarea de energie. Din lemnul utilizat la nivel mondial sub formă de combustibil, aproximativ 17% este transformat în mangal. La nivel global, sectorul de combustibil pe bază de lemn este un poluator major cu gaze cu efect de seră, estimat până la 7% din emisiile totale antropice. Pentru a îndeplini ODD-urile 12, 13 și 15, este necesară sprijinirea tranziției sectorului tradițional de combustibil de</p>	<p>document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Aspectele menționate țin de o strategie sectorială.</p>
--	-----------------------------	--	--

	<p>lemn spre tehnologii ecologice și spre aplicații mai eficiente ale lemnului. Un proces de producție mai ecologic ar putea crește și accesul la o energie mai curată, ar putea reduce riscurile legate de sănătate asociate cu utilizarea sobelor rudimentare și ar putea genera venituri substanțiale pentru oamenii din zonele rurale¹. Mai mult, cercetările științifice recente au arătat că bioenergia obținută din utilizarea de lemn extras din păduri (existente, mature) nu numai că nu este neutră din punct de vedere al emisiilor, ci, de fapt, emite foarte mult carbon. Într-adevăr, în ceea ce privește perioada de timp care contează, respectiv între prezent și 2050, arderea de lemn rotund (adică, trunchiuri sau tulpini) va avea un impact considerabil mai mare asupra climei în comparație cu arderea cărbunelui². Subvențiile/stimulentele pentru exploatarea pădurilor în scopul obținerii de energie sau pentru utilizarea resturilor de exploatare ca vârfuri, crengi sau cioate în producția de energie nu trebuie luate în considerare deoarece este puțin probabil ca aceste surse să ofere beneficii din punct de vedere climatic pe termen lung.</p> <p>Subvențiile/stimulentele pentru utilizarea de crengi și vârfuri de arbori în scopul producției de energie sunt acceptabile dacă sunt utilizate pentru CHP (adică, cogenerarea de mare eficiență de căldură și energie), iar extragerea acestora ține cont de nevoia de a menține fertilitatea solului și biodiversitatea, a căror servicii ecologice sunt esențiale pentru securitatea alimentară și pentru furnizarea de apă potabilă. Deși România a atins și chiar depășit țintele pentru anul 2020 în privința aportului politicilor energetice la reducerea impactului schimbărilor climatice, majoritatea populației rurale din România utilizează lemnul ca principală sursă de energie termică, aceasta fiind de multe ori singura sursă de energie disponibilă în comunitățile rurale. În acest sens, orice decizie cu privire la subvenționarea producției de energie</p>	
--	--	--

		din biomasa lemnoasă poate avea un impact negativ major asupra acestor comunități dacă nu sunt prevăzute soluții alternative. Stimularea investițiilor în sisteme de generare a energiei termice centralizate care să reducă substanțial consumul de biomasa lemnoasă ar putea fi o soluție pentru aceste comunități.	
34.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Orizont 2020	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea eforturilor de a elimina treptat subvențiile pentru combustibil fosil prin dezvoltarea unei planificări clare și de politici bine concepute pentru a realiza eliminarea subvențiilor fără a afecta oamenii; • Dezvoltarea unei strategii naționale de energie prin eliminarea graduală a cărbunelui și implementarea unui mix de energie (solară, eoliană, îmbunătățirea din punct de vedere al sustenabilității a infrastructurilor hidroenergetice existente, etc.), concentrat atât pe opțiuni centralizate, cât și pe opțiuni descentralizate, care să abordeze reducerea sărăciei, incluzând garantarea serviciilor ecosistemelor pe care se bazează traiul comunităților locale, sustenabilitatea, eficiența energetică și atenuarea schimbărilor climatice, ca scop central al strategiilor energetice; • Dezvoltarea unui plan național pentru tranziția și reorientarea economică a zonelor geografice de exploatare a cărbunelui, obiectiv integrat cu ODD 1; • Subvenționarea și facilitarea accesului la rețea a Prosumeri-ilor care utilizează energia solară sau eoliană, prin simplificarea procedurilor administrative și o informare eficientă a populației cu privire la beneficii. • Asigurare că producția de bioenergie este sustenabilă din punct de vedere social, economic și de mediu și că este conectată cu toate celelalte surse de energie regenerabilă - integrarea sectorială • Promovarea producția de biogaz din digerarea anaerobă a deșeurilor municipale sau a dejecțiilor care poate atenua impactul negativ al gropilor de gunoi în mediu, poate crea locuri de 	<p>Obiectivele nu s-au preluat.</p> <p>Strategia de dezvoltare durabilă reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic și abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Aspectele menționate țin de o strategie sectorială.</p> <p>Strategia Energetică a României 2018 - 2030, cu perspectiva anului 2050 este în curs de finalizare. Propunem transmiterea acestor observații către Ministerul de resort.</p> <p>Vor fi puse în discuție și la elaborarea Planului de acțiune.</p> <p>Solicitarea necesită studii de specialitate care să susțină ultimele trei obiectivele propuse.</p>

		<p>muncă și poate genera venituri.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Utilizarea de reziduuri cum ar fi uleiul rezultat în urma pregătirii hranei, reziduurile generate prin procesarea alimentelor pot fi utilizate ca surse de bioenergie într-o economie descentralizată și circulară. România trebuie să implementeze măsuri pentru a se asigura diferențierea între diverse tipuri de combustibili biologici și riscul asociat cu utilizarea acestora. 	
35.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Ținte 2030	<p>Solicităm modificarea țintei nr. 2, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea sustenabilă a certificatelor verzi pentru emisiile de carbon în condiții de piață previzibile și stabile și prin promovarea unor scheme care să sprijine doar acele infrastructuri care integrează în mod corespunzător măsuri pentru conservarea naturii. 	Solicitarea de modificare a țintei 2 s-a preluat. Ținta 2 a fost reformulată de comun acord cu Ministerul Energiei
36.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Ținte 2030	<p>Solicităm modificarea țintei 3, prin eliminarea sintagmei “inclusiv combustibili alternativi”. Trebuie evitată promovarea producției de combustibil biologici de mare risc (cum ar fi combustibili fabricați din uleiuri vegetale sau alte alimente comestibile) care nu asigură sau asigură reduceri limitate ale emisiilor de carbon sau care afectează în mod grav mediul înconjurător în general și/sau prețurile alimentelor. Combustibilii biologici pot fi acceptabili pentru domenii unde nu există o alternativă mai sustenabilă, cum ar fi aviația.</p>	Solicitarea s-a preluat. Ținta 3 a fost reformulată de comun acord cu Ministerul Economiei
37.	cap II Obiectivul 7. Energie curată și la prețuri accesibile. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea cu următoarea țintă: ● Decarbonarea sectorului energetic și asigurarea tranziției către o economie cu emisii reduse de CO₂, UE s-a angajat să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030. În acest sens, scopul principal al pachetului este tranziția către o energie curată, ceea ce va angrena în mod evident schimbarea piețelor energetice europene.</p>	Solicitarea nu s-a preluat. Va fi pusă în discuție la elaborarea Planului de acțiune.
38.	cap II Obiectivul 8. Muncă decentă și	<p>Solicităm completarea cu următoarele informații de context:</p>	Solicitarea nu s-a preluat. Textul face referire la

	<p>creștere economică. Creștere economică și competitivitate</p>	<p>“În prezent, oamenii consumă resursele echivalente unei 1,6 planete. Pentru a asigura viitorul planetei noastre, trebuie să consumăm colectiv mai puțin, să producem mai bine, să avem mai puține deșeuri și să utilizăm resursele mai eficient. Capitalul natural generează beneficii economice și de mediu semnificative care sprijină economii sănătoase și reziliente. Acest lucru cuprinde bazine hidrografice împădurite care sechestrează carbonul și protejează apa dulce, zonele umede care limitează inundațiile, toate asigurând hrană și adăpost pentru sute de milioane de oameni inclusiv pentru cei mai săraci oamenii din lume. O producție mai bună și un consum mai inteligent reprezintă elementele cheie pentru stabilirea de piețe reziliente care rămân în cadrul spațiului de operare în siguranță a planetei noastre, care protejează bogăția noastră naturală și contribuie la bunăstarea noastră socială și economică. Un management sustenabil al resurselor și încorporarea de costuri reale de producție în lanțul de valoare vor încuraja alegerile mai bune. Piețele reziliente pentru producție și consum 69 din 100 cele mai mari entități economice măsurate conform cifrei de afaceri sunt companii - celelalte 31 sunt țări (Global Justice Now, 2016). Companiile joacă un rol important în dezvoltarea economică prin generarea de locuri de muncă și venituri și au o responsabilitate specifică să asigure că ecosistemele și capitalul natural care susțin afacerea acestora sunt utilizate și gestionate în mod sustenabil în loc de epuizarea acestora. Acest aspect este interesant și pentru afaceri. Riscurile de mediu pentru afaceri sunt o realitate și o preocupare esențială. În 2018, pentru al doilea an consecutiv, mediul înconjurător a reprezentat de departe cea mai mare preocupare adusă în discuție de experții globali de risc în Raportul de Riscuri Globale al Forumului Economic Mondial. Evenimentele meteo extreme au fost considerate ca cel mai evident risc. Băncile, asiguratorii și alți actori</p>	<p>situația globală și nu la cea din România. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.</p>
--	--	--	--

	<p>financiar ai sectorului privat influențează în mod semnificativ piața prin ceea ce finanțează și ceea ce nu, precum și criteriile pe care le folosesc. Mulți dintre aceștia adoptă criterii sociale și de mediu în deciziile lor de finanțare; totuși, acest lucru nu este adoptat de toți și nici nu este aplicat îndeajuns de bine. Calculul costurilor reale al producției și consumului nesustenabil este vital. De exemplu, investițiile în combustibili fosili au costuri cu mult peste valoarea lor financiară. Afacerile pot și ar trebuie să includă aceste costuri în raportarea lor iar instituțiile financiare trebuie să analizeze aceste costuri în ceea ce privește împrumuturile și deciziile de investiții. Trei dintre cele mai mari instituții financiare - Banca Mondială, ING și AXA - și-au anunțat planurile de a nu mai investi în combustibil fosil. Împreună cu fondurile suverane ale unor țări precum Norvegia și Finlanda, există o recunoaștere tot mai mare a nevoii de a transforma operațiile în recunoașterea unei lumi care se schimbă în mod rapid. Similar, factorii de decizie încep să încorporeze valoarea naturii și serviciile sale, recunoscând că dacă nu fac acest lucru, aceștia vor submina în final bunăstarea societății. Țări precum Botswana, Columbia, Costa Rica, Indonezia, Madagascar și Filipine dezvoltă deja conturi de capital natural care măsoară starea patrimoniului lor natural în timp (Banca Mondială, 2015).</p> <p>Antreprenorii și actorii din sistemul financiar recunosc importanța dezvoltării sustenabile și oportunitatea rentabilității financiare pe care o oferă. Există un interes tot mai mare în "obligațiuni ecologice" care atrag fonduri pentru soluții de mediu cum ar fi energie verde care nu dăunează climei. Alte mecanisme și soluții de a redirecționa capital spre priorități critice și sustenabilitate și departe de investițiile care epuizează capitalul natural cuprind: mijloace de investiții concentrate pe ODD; concentrare sporită pe mediu în investițiile cu impact; stimulente de împrumut</p>	
--	---	--

		aferente profilelor de risc de sustenabilitate; și alte oportunități de active financiare pentru conservare. Mediile de politici trebuie să permită și să încurajeze astfel de investiții.”	
39.	cap II Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică. Turism	Sugerăm să se facă o scurtă retrospectivă a realizărilor în acest domeniu, prin implementarea strategiei din 2007 până acum. De asemenea considerăm importantă și menționarea activității României în cadrul grupului de lucru pe Turism durabil din cadrul Convenției Carpatice.	Solicitarea nu s-a preluat, se referă la un aspect punctual. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic care abordează general prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.
40.	cap II Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică. Orizont 2020	Solicităm modificarea țintei nr. 5, după cum urmează: “[...] turismului verde (prin aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a ecoturismului în România), generator de locuri de muncă [...]”	Solicitarea nu s-a preluat. Va fi pusă în discuție la elaborarea Planului de acțiune.
41.	cap II Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică. Orizont 2020	Solicităm completarea cu următoarele obiective: <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui mediu care să permită o mai bună producție și un mai bun consum, inclusiv cadre puternice legislative și de politică care promovează o economie circulară și care să oprească despădurirea, distrugerea și transformarea habitatelor naturale în timp ce se asigură o punere în aplicare corespunzătoare a legilor viitoare și existente; • Promovarea reformei în sectorul privat spre metode de producție mai sustenabile și finanțare sustenabilă prin cadre de reglementare de susținere, politici și stimulente precum și inițiative private; • Încurajarea aplicării certificării și standardelor credibile de sustenabilitate pentru susținerea mediului de afaceri în adoptarea de practici mai sustenabile, inclusiv respectarea drepturilor normale ale comunităților locale ; • Creșterea productivității, eficienței și protecția climatului în cadrul producției alimentare prin adoptarea unei exploatare agro-ecologice, investirea în fermele piscicole pentru ca acestea să devină mai sustenabile și 	Solicitarea nu s-a preluat. Obiectivele propuse, care nu se regăsesc deja în cuprinsul Strategiei, vor fi puse în discuție la elaborarea Planului de acțiune.

		<p>prin eliminarea subvențiilor dăunătoare. Acest lucru va cuprinde protejarea drepturilor și vieții producătorilor mici de alimente;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea disponibilității informațiilor despre produse sustenabile și diete sustenabile; • Stabilirea de strategii naționale și regionale pentru a reduce pierderile de hrană și deșeurile și pierderile post-recoltare și stabilirea unui sistem de monitorizare transparent; • Stabilirea de politici de achiziții publice care să cuprindă criterii de a exclude toate mărfurile care contribuie la despădurire, transformarea și poluarea habitatelor naturale; • Dezvoltarea unui acord multilateral obligatoriu din punct de vedere legal pentru a combate poluarea cu plastic. 	
42.	cap II Obiectivul 8. Muncă decentă și creștere economică. Ținte 2030	Solicităm completarea cu următorul obiectiv: • Agrearea cu instituțiile bancare și finanțare a impunerii unor criterii de finanțare a afacerilor care pot demonstra un impact redus asupra mediului pe termen lung.	Solicitarea nu s-a preluat. Legislația europeană în domeniu este în curs de actualizare. Aceasta poate fi consultată pe site-ul Comisiei Europene.
43.	cap II Obiectivul 9. Industrie, inovație și infrastructură. Infrastructură	Solicităm completarea contextului de dezvoltare durabilă prin includerea următoarelor informații: “ Infrastructură sustenabilă Obiectivul 9 de Dezvoltare Durabilă evidențiază rolul pe care infrastructura îl joacă în îmbunătățirea sănătății și educației, precum și a productivității și venitului. Într-adevăr, ”investițiile în infrastructură - transport, irigații, energie și tehnologia informației și comunicațiilor - sunt esențiale pentru a realiza o dezvoltare durabilă și pentru a emancipa comunitățile din multe țări” (ONU, 2015). Infrastructura sustenabilă generează ”o amprentă mai scăzută de carbon asupra mediului, administrarea ecosistemelor într-o manieră care îmbunătățește conservarea biodiversității, coeziunea socială; inovarea industrială și tehnologică ecologică de-a lungul lanțurilor valorice internaționale și domestice și sporește ocuparea forței de muncă și înmulțirea joburilor ecologice” pentru a numi unele beneficii (WWF/ IISD, 2018). În ceea ce privește administrarea ecosistemelor naturale pentru a	Solicitarea nu s-a preluat. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic care abordează general și prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

		<p>conserva biodiversitatea, dezvoltarea unei infrastructuri sustenabile are loc împreună cu înțelegerea faptului că biodiversitatea ne oferă infrastructura ecologică care în multe cazuri este la fel de importantă ca infrastructura gri. De exemplu, în ceea ce privește apa potabilă, biodiversitatea și ecosistemele sănătoase, cum ar fi mlaștinile și pădurile, joacă un rol central în asigurarea de apă potabilă curată și sigură, deoarece oferă mecanismele naturale de a înlătura contaminanții din apă prin filtrare și adeseori la costuri substanțial mai mici, în special pentru comunitățile marginalizate, în comparație cu eforturile convenționale de filtrare și tratare. Aceste ecosisteme de asemenea oferă rezerve sau o stocare naturală care îmbunătățește reziliența comunităților în timpul perioadelor de secetă.”</p>	
44.	<p>cap II Obiectivul 9. Industrie, inovație și infrastructură. Orizont 2020</p>	<p>Solicităm completarea cu următorul obiectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea practicilor de planificare a dezvoltării sectorului de transport în vederea diminuării conflictului dintre dezvoltarea acestui sector și conservarea biodiversității, prin asigurarea disponibilității datelor privind biodiversitatea, prin adoptarea celor mai bune practici în privința integrării infrastructurii verzi/ măsurilor de conservare în cele mai incipiente faze de planificare și implicarea tuturor factorilor relevanți. 	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Obiectivul se regăsește, într-o altă formulare, la ODD 15, orizont 2020. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Este un document sintetic care abordează general prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Obiectivul propus va fi pus și în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p>
45.	<p>cap II Obiectivul 9. Industrie, inovație și infrastructură. Țintă 2030</p>	<p>Solicităm completarea ținei 1 (2030) după cum urmează: “[...] fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, care să includă investițiile în infrastructura verde sau soluțiile bazate pe natură, ca un element suplimentar la infrastructura construită tradițională pentru a permite co-existența cu coridoarele ecologice [...]”</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Ținta 1 cuprinde aceste aspecte în formularea „Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice ...”. Aspectele de detaliu fac obiectul strategiilor sectoriale.</p>
46.	<p>cap II Obiectivul 10. Inegalități reduse. Orizont 2020</p>	<p>Sugerăm includerea următorului obiectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revizuirea și îmbunătățirea politicilor care se referă la consultarea publică, 	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă</p>

		accesul populației la informații, în special la informația de mediu.	a României. Este un document sintetic care abordează general prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Accesul la informații, inclusiv informația de mediu, este prevăzut și în acțiuni suport Orizont 2020 la ODD 12 și ținte 2030 la ODD 16.
47.	cap II Obiectivul 10. Inegalități reduse. Ținte 2030	Solicităm completarea țăintelor cu următoarea țintă: <ul style="list-style-type: none"> ● Implicarea comunităților locale în conservarea biodiversității și în strategii de restaurare și asigurarea accesului echitabil al acestora la terenuri. Cunoașterea tradițională deținută de comunități și practicile obișnuite ale acestora reprezintă ingredientele fără de care nu putem realiza o utilizare sustenabilă, echitabilă și efectivă a resurselor și protecția ecosistemelor și a biodiversității. 	Solicitarea nu s-a preluat. Această țintă se regăsește la ODD 15, orizont 2020. Nu se înțelege ce reprezintă „accesul echitabil la terenuri” și dacă nu contravine dreptului de proprietate.
48.	cap II Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile	Solicităm completarea documentului cu contextul dependenței orașelor de biodiversitate, după cum urmează: “Orașele depind de biodiversitate Biodiversitatea și un mediu natural sănătos susțin serviciile esențiale pe care ecosistemele le asigură orașelor. Unul dintre serviciile esențiale pe care ecosistemele le asigură, existând atât la scară regională cât și globală este asigurarea apei potabile (McDonald et al. 2013). Orașele au nevoie de apă potabilă pentru uz casnic, industrial și comercial, iar sursa acesteia poate fi departe de granițele orașelor. Ecosistemele, inclusiv zonele umede și râurile, asigură curgerea, depozitarea și purificarea apei (TEEB 2011). Zonele forestiere urbane și alte terenuri de acest fel, de ex. spațiile verzi, parcurile, etc. servesc ca sisteme de biofiltrare pentru orașe, sunt importante în scăderea costurilor aferente tratamentului apelor de canalizare, în reținerea apei pluviale și ajută la reducerea poluării, atât a aerului cât și a apelor. Există studii care confirmă rolul spațiilor verzi din	Solicitarea nu s-a preluat. Materialul are un caracter larg descriptiv și generalizat la nivel global. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Strategia este un document sintetic care abordează prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

		<p>orașe în combaterea bolilor psihice (depresii, anxietate) precum și în reducerea costurilor tratamentelor pentru combaterea acestor dezechilibre de natura psihică.</p> <p>Cetățenii din marile orașe au nevoie constantă de spații verzi, parcuri și păduri cu funcții de recreere și pentru desfășurarea de activități sportive care îmbunătățesc stare de sănătate.</p> <p>Agricultura urbană și peri-urbană reprezintă un alt serviciu pentru ecosistemul urban care contribuie la siguranța alimentară și generează venituri pentru persoanele din/din jurul orașului.</p> <p>Soluțiile de adaptare la schimbările climatice bazate pe natură pot ajuta orașele să se pregătească și să răspundă la aceste provocările într-un mod potrivit. Acest lucru este identificat în Noua Agenda Urbană și Cadrul de lucru pentru reducerea riscului la dezastre adoptat la Sendai4. O definiție cuprinzătoare a infrastructurii cuprinde infrastructura naturală precum și tipurile tradiționale de infrastructură cum ar fi transport public, clădiri, alimentarea cu apă și salubritatea (New Climate Economy 2016). Din ce în ce mai mult, orașele înțeleg că o mai bună protecție și un mai bun management al infrastructurii naturale cum ar fi pădurile, zonele umede și albiile râurilor poate ajuta la economisirea de bani și la reducerea riscurilor.</p> <p>Numărul de zile fierbinți în orașe este de două ori mai mare decât în zonele cu un grad de naturalitate mai ridicat iar până la sfârșitul secolului XXI acest număr ar putea fi de 10 ori mai mare. Spațiile verzi sănătoase în cadrul orașelor reduc efectul valurilor de căldură prin reducerea stocării căldurii și reemiterea radiației în timpul nopții (Taylor and Hochuli 2014).</p> <p>Ecosistemele care funcționează bine pot fi esențiale în asigurarea unei siguranțe mai bune în ceea ce privește accesul la resurse- apă și hrană- pentru cei mai vulnerabili locuitori care trăiesc în așezări necorespunzătoare sau tradiționale localizate în zonele orașelor care sunt supuse unui risc</p>	
--	--	--	--

		ridicat de fenomene extreme. (Nagendra et al. 2014). Legăturile dintre mediul urban și cel rural reprezintă conexiunea dintre oameni, agricultură, biodiversitate, apă și energie (Forster 2017). Urbanizarea și dezvoltarea economică merg mână în mână, iar încercările politicilor publice de a limita migrarea populației dinspre rural către urban au avut un efect minor privind limitarea ratei creșterii urbane și un impact advers asupra celor mai vulnerabili (McDonald et al. 2013). Pe de altă parte, protejarea biodiversității poate proteja și asigura traiul oamenilor din zonele rurale care depind de resursele naturale asigurându-le astfel o opțiune viabilă pentru a rămâne în comunitățile rurale.”	
49.	cap II Obiectivul 11.Orașe și comunități durabile.Calitatea aerului, paragraful 3	Solicităm să se menționeze faptul că, deși s-au redus emisiile, țintele stabilite nu au fost atinse. De asemenea ar fi util ca la prezentarea evoluției pe diversele sectoare să fie utilizat un sistem tabelar sau grafic, pentru o mai ușoară vizualizare. Acest aspect poate fi valabil pentru tot documentul unde apar cifre pe o perioadă ce cuprinde mai mulți ani și sunt mai multe categorii de raportare.	Solicitarea nu s-a preluat. Din text rezultă clar că țintele stabilite nu au fost atinse. În modul de redactare al Strategiei nu este inclus sistemul tabelar și grafic. Strategia este un document sintetic care abordează prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.
50.	cap II Obiectivul 11.Orașe și comunități durabile. Calitatea aerului	Solicităm completarea cu paragraful următor: “Sectorul energetic reprezintă sursa principală de poluare la nivel național, poluanții depășind și granițele țării. Tranziția sectorului energetic este crucială pentru îmbunătățirea calității aerului.”	Solicitarea nu s-a preluat, nu este argumentată cu date oficiale.
51.	cap II Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile. Dimensiunea culturală a dezvoltării durabile, ultimul paragraf	Sugerăm să fie menționată proporția dintre mediul urban și mediul rural, atât în cadrul RAN cât și la Patrimoniul Cultural Național	Solicitarea nu s-a preluat. Informație de detaliu. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Strategia este un document sintetic care abordează prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.
52.	cap II Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile. Smart City	Solicităm completarea datelor de context, cu următoarele: “Creșterea urbană creează nevoi	Solicitarea nu s-a preluat. Informația are caracter mult prea general.

	(Oraș Inteligent)	<p>enorme de infrastructură în sectoare cum ar fi transport, clădiri, energie, apă și canalizare, managementul deșeurilor și telecomunicații. Satisfacerea acestei cereri cu o abordare conform modelului existent până acum, punând accentul pe dezvoltarea infrastructurii cu emisii mari de carbon poate duce la creșterea enormă a cererii de energie, a emisiilor și a poluării aerului cu efecte grave asupra climei, bunăstării oamenilor și planetei. Transformarea tendințelor de mediu prezintă provocări majore dar și oportunități excelente pentru ca orașele să-și îmbunătățească gradul de sustenabilitate, investind în soluții durabile ce includ planificarea spațială integrată, infrastructură aferentă conectată cât și asigurarea unei dinamici sociale și organizaționale. În cadrul orașelor, serviciile ecosistemice oferite de parcuri, spații verzi și păduri cu funcții speciale de recreere sunt esențiale pentru sănătatea și bunăstarea oamenilor. Acestea au o valoare recreațională și estetică, aducând beneficii dezvoltării mentale și fizice a oamenilor (Elmqvist 2016). Persoanele care au în față o priveliște cu "mai mult verde" pot fi mai puțin stresați și pot fi mai productivi, aducând beneficii economice mai cuprinzătoare pentru regiune (CBD Secretariat 2012)."</p>	<p>Strategia este un document sintetic care abordează prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.</p>
53.	cap II Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile. Orizont 2020	<p>Solicităm completarea documentului cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea unui sistem metodologic de planificare și reglementare a integrării la nivel național, regional și local a serviciilor ecosistemice și a biodiversității în documentele strategice de planificare teritorială. O planificare urbană eficientă, gestionată corect, poate aduce beneficii importante pentru dezvoltarea socio-economică locală. ● Crearea unor planuri urbane naționale combinate cu alte politici transversale care pot susține eforturile pe care orașele le fac în dezvoltarea unei forme urbane care este compactă și conectată; promovarea energiei regenerabile și eficientizarea acesteia 	<p>Solicitarea nu s-a preluat.</p> <p>Obiectivul 1 propus se regăsește în ținta 3 din Strategie și va fi pus în discuție la elaborarea Planului de acțiune.</p> <p>Obiectivul 2 propus se regăsește în ținta 3 din Strategie; iar referiri la energia regenerabilă se fac la ODD 7, atât la orizont 2020, cât și la ținte 2030; iar la deșeurile se face exhaustiv la ODD12.</p> <p>Strategia reprezintă un cadru general și transversal</p>

		<p>pentru a alimenta cu electricitate mediul construit și transportul urban; și implementarea unor sisteme eficiente de management al deșeurilor.</p>	<p>pentru dezvoltarea durabilă a României.</p>
54.	<p>cap II Obiectivul 11.Orașe și comunități durabile. Orizont 2020</p>	<p>Solicităm adăugarea termenului de biodiversitate obiectivului următor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Extinderea programului Orașe Verzi prin monitorizarea strictă a parametrilor acceptați privind biodiversitatea, calitatea aerului, apeii și nivelului de zgomot, eficiența energetică a clădirilor nou construite și reabilitarea termică a celor existente, gestionarea rațională și sporirea gradului de reciclare/prelucrare a deșeurilor de orice tip, modernizarea transportului urban. 	<p>Solicitarea nu s-a preluat Obiectivul la care se face referire a fost eliminat, urmând să fie discutat la elaborarea planului de acțiune</p>
55.	<p>cap II Obiectivul 11.Orașe și comunități durabile. Ținte 2030</p>	<p>Solicităm completarea țintei nr. 7, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban. 	<p>Solicitarea s-a preluat.</p>
56.	<p>cap II Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile.Ținte 2030</p>	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective:</p> <p>Restabilirea, protejarea și conservarea naturii în interiorul și dincolo de granițele orașelor pentru a se asigura că orașele continuă să se bazeze pe serviciile ecosistemice esențiale inclusiv apă potabilă, hrană și reziliență împotriva dezastrelor naturale și pericolele aferente schimbărilor climatice;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Maximizarea utilizării de soluții bazate pe natură și abordări bazate pe ecosisteme de către orașe împreună cu dezvoltarea de soluții pentru adaptarea la schimbările climatice în special pentru a-i proteja pe cei mai săraci și vulnerabili locuitori; ● Susținerea orașelor și a consiliilor județene din punct de vedere tehnic, a resurselor și a capacității astfel încât acestea să poată dezvolta medii urbane sustenabile prin intermediul unei planificări trans-sectoriale integrate; ● Crearea de zone urbane conectate și compacte, promovarea energiei curate, regenerabilă și eficientă pentru a susține alimentarea cu energie a mediului construit și a transportului 	<p>Solicitarea nu s-a preluat în forma prezentată. Aceste obiective se regăsesc, într-o altă exprimare, la orizont 2020 și ținte 2030. Obiectivele prezentate vor fi puse în discuție și la elaborarea Planului de acțiune.</p>

		<p>urban și implementarea sistemelor eficiente de management al deșeurilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Includerea serviciilor ecosistemice și a biodiversității în planificarea teritorială municipală, regională și națională în vederea administrării mai eficiente a expansiunii urbane în apropierea zonelor protejate; ● Extinderea suprafețelor de păduri peri urbane cu funcții speciale de recreere. pentru atingerea unei suprafețe minime de pădure pe cap. 	
57.	<p>cap II Obiectivul 12. Consum și producție responsabile. Productivitatea resurselor</p>	<p>Solicităm completarea datelor de context, cu următoarele informații:</p> <p>“Trecerea sistematică către o economie mai rezilientă</p> <p>Trecerea către metode de producție sustenabile ajută afacerile să-și reducă contribuția la degradarea mediului și la schimbările climatice precum și la limitarea expunerii lor la riscuri de mediu și reputaționale și la pierderi financiare. Sunt necesare acțiuni voluntare ale sectorului privat dar acestea trebuie suplimentate cu politici publice și reglementări pentru a mandata standardele minime pentru practicile sustenabile (cu o punere în aplicare puternică) precum și cu stimulente pentru sectorul privat de a accelera adoptarea de practici îmbunătățite. Standardele și certificările credibile de sustenabilitate pot îndruma companiile în a face trecerea spre practici comerciale mai responsabile, în a spori transparența în ceea ce privește lanțul de aprovizionare și în a încuraja administrarea corporatistă - și acțiuni complementare la fața locului. Guvernul României joacă un rol esențial în crearea de medii de politici pentru a schimba comportamentul producătorilor și consumatorilor. Deșeurile din plastic și poluarea cu microplastic reprezintă probleme urgente. Nu există nici un instrument cu forță juridică referitor la deșeurile din plastic și la microplastic. Fără reguli de producție a plasticului în siguranță la nivel global, a obiectivelor de reducere a poluării sau o obligație uniformă de a dezvolta planuri naționale de acțiune, va continua să</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Materialul are un caracter larg descriptiv și generalizat la nivel global. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Strategia este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.</p>

		<p>existe un impact major asupra sănătății râurilor, oceanelor, integrității lanțurilor alimentare și bunăstării. Este necesar un nou acord multilateral cu forță juridică pentru a combate toate aspectele activităților care duc la poluarea prin plastic, și pentru a elimina în mod eficient aceste lacune.</p> <p>Responsabilitatea Extinsă a Producătorilor este o abordare politică în care stimulentele aferente costurilor fac din producătorii de plastic responsabili din punct de vedere financiar și/sau logistic pentru etapa post-consumator, sau pentru deșeurile, din ciclului de viață al unui produs. Dat fiind natura limitată a reciclării la nivel global, măsurile care susțin cererea pentru plastic reciclat pot oferi stimulente pentru îmbunătățirea sistemelor. În final, o "economie circulară" în care resursele sunt păstrate în uz cât mai mult cu putință și în care produsele și materialele sunt recuperate și regenerare la finalul ciclului lor de viață reprezintă un mod de a decupla dezvoltarea economică de degradarea mediului.</p> <p>Viziunea Materialelor în Cascadă reprezintă o cooperare între companiile globale de top, factorii de decizie și organizațiile non-profit de mediu, inclusiv McDonalds, Nestle, Consiliul American de Chimie, WWF și Ocean Conservancy. Viziunea reprezintă un sistem global de reutilizare eficientă "în cascadă" a materialelor, permițând fiecărei industrii și afaceri să-și protejeze profiturile, mediul și prosperitatea viitoare a resurselor noastre naturale.</p> <p>Globalizarea și cererea</p> <p>Trăim într-o lume care inevitabil va deveni mai constrânsă de resurse. Țările bogate, dezvoltate, cum ar fi Australia, SUA, Luxemburg și unele țări din UE au cele mai mari amprente de carbon, apă, sol și materiale per capita (Tukker et al. 2016). Iar economiile aflate în dezvoltare au nevoie tot mai mult de resursele pământului pentru consum. Îmbunătățirea eficienței resurselor pentru bunuri și servicii cum ar fi produse alimentare și servicii</p>	
--	--	---	--

		<p>hoteliere, construcții și servicii de transport poate ajuta în problema competiției pentru resurse. Pe măsură ce lumea devine tot mai urbanizată, orașele și așezările urbane sunt foarte importante în calitate de motoare de consum și producție și pentru îmbunătățirea eficienței resurselor - oferind un punct de focalizare pentru realizarea ODD-urilor.</p> <p>În timp ce țările în curs de dezvoltare au fost în trecut în mare parte producători, țări precum India și China au o relevanță tot mai mare ca și consumatori. Veniturile medii și puterea de cumpărare agregată cresc de asemenea rapid în multe țări din Asia de Sud-Est și Africa Sub-Sahariană. Câteva culturi agricole au impact mare în mod disproporționat asupra biodiversității inclusiv soia, uleiul de palmier, cauciucul și cafeaua (Sachs et al. 2017) iar consumul de pește și fructe de mare (din surse nesustenabile) crește pe măsură ce veniturile per capita se îmbunătățesc. Se estimează că o treime din alimente este pierdută sau ajung deșeuri, reprezentând o pierdere masivă în ceea ce privește solul, apa, forța de muncă și energia estimată a fi la aproximativ \$1 trilion anual (FAO, 2015b). În țările dezvoltate, pierderile se datorează în principal consumatorilor care aruncă hrană comestibilă. În țările în curs de dezvoltare, pierderile mari apar post-recoltare, în ferme sau pe parcursul lanțului valoric. În fermele piscicole, a existat o concentrare mai mică pe pierderile de hrană și deșeuri, dar unele estimări anticipează un maxim de 40%. Dat fiind valoarea mare a peștelui pentru consumatori, majoritatea pierderilor de produse din pește apar la producție (de exemplu, prin aruncare și prin utilizarea unor facilități necorespunzătoare de congelare) mai degrabă decât la consum în cadrul lanțului valoric.”</p>	
58.	cap II Obiectivul 12. Consum și producție responsabile. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Promovarea unei economii verzi care să oprească despădurirea, distrugerea și transformarea habitatelor naturale în 	<p>Solicitarea nu s-a preluat.</p> <p>Acest obiectiv se regăsește la orizont 2020</p>

		<p>timp ce se asigură o punere în aplicare corespunzătoare a legislației privind conservarea naturii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea reformei în sectorul privat spre metode de producție mai sustenabile și finanțare sustenabilă prin cadre de reglementare de susținere, politici și stimulente precum și inițiative private; • Încurajarea aplicării certificării și standardelor credibile de sustenabilitate ca indicatori robuști pentru ținta 12.6, pentru susținerea mediului de afaceri în adoptarea de practici mai sustenabile, inclusiv respectarea drepturilor comunităților locale; • Creșterea productivității, eficienței și protecția climatului în cadrul producției alimentare prin adoptarea unei exploatare agro-ecologice, investirea în fermele piscicole pentru ca acestea să devină mai sustenabile și prin eliminarea subvențiilor dăunătoare. Acest lucru va cuprinde protejarea drepturilor și vieții producătorilor mici de alimente; • Promovarea importanței schimbării dietelor, schimbării selecției de produse și reducerii deșeurilor alimentare, având în vedere faptul că, consumatorii pot avea un impact mare asupra lanțului alimentar și producției; îmbunătățirea disponibilității informațiilor despre produse sustenabile și diete sustenabile; • Stabilirea de strategii naționale și regionale pentru a reduce pierderile de hrană și deșeurile și pierderile post-recoltare și stabilirea unui sistem de monitorizare transparent • Stabilirea de politici de achiziții publice care să cuprindă criterii de a exclude toate mărfurile care contribuie la despădurire, transformarea și poluarea habitatelor naturale; • Elaborarea și implementarea unui cadru legal pentru a combate poluarea cu plastic. 	<p>Obiectiv formulat vag, neargumentat</p> <p>Obiectiv deja formulat la orizont 2020, poziția 5, care se va lua în discuție la elaborarea Planul de acțiune</p> <p>Obiectiv cu formulări neclare, neargumentat</p> <p>Obiectivul se regăsește la ODD1, orizont 2020 și ținte 2030</p> <p>Obiectivul se regăsește la orizont 2020 și ținte 2030</p> <p>Obiectivul se regăsește la orizont 2020 și ținte 2030 și se va lua în discuție la elaborarea Planul de acțiune</p> <p>Obiectivul propus se va lua în discuție la elaborarea Planul de acțiune</p>
59.	cap II Obiectivul 13. Acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Luarea	Solicităm completarea cu următoarele informații de context: “Construirea unei reziliențe sociale și ecologice îmbunătățește abilitatea	Solicitarea nu s-a preluat. Materialul are un caracter larg descriptiv la nivel global.

	<p>unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor</p>	<p>societății de a se pregăti și de a răspunde la dezastrele naturale și antropogenice, inclusiv la debutul lent al schimbărilor de mediu precum și de a atenua sistematic daunele datorate acestor dezastre. În ultimii 20 de ani, dezastrele naturale au afectat mai mult de 4 miliarde de oameni la nivel mondial (UNISDR, 2015). Consolidarea rezilienței și reducerea expunerii vor fi esențiale pentru a minimiza riscul cu care societățile se confruntă din cauza pericolelor de mediu și dezastrelor naturale. Acest lucru cuprinde protejarea și păstrarea ecosistemelor și resurselor naturale care consolidează capacitatea de adaptare la schimbările climatice și la evenimente meteo extreme, precum și la alte dezastre. Schimbările climatice antrenează de asemenea impacturi îndelungate și graduale asupra oamenilor și bunăstării, cum ar fi creșterea nivelului mării, încălzirea oceanelor, acidifierea și albirea corailor și salinizarea terenurilor agricole. Aceste pericole se adaugă la stresul condițiilor de trai, la securitatea economică și personală a comunităților, în special pentru cei care trăiesc de-a lungul coastelor și pe insule mici. Abilitatea ecosistemelor de adaptare la și atenuare a impacturilor schimbărilor de mediu și construirea de reziliență la schimbările climatice se sprijină pe sănătatea biodiversității acestora. Informațiile locale și indigene pot susține acest lucru. Protejarea biodiversității, de exemplu prin ariile protejate bine amplasate și managementul lor eficient care respectă drepturile comunităților locale, inclusiv dreptul de ocupare/utilizare de către comunitățile locale a pământurilor tradiționale și zonelor piscicole, pot contribui la atenuarea impacturilor evenimentelor meteorologice extreme și la protejarea proprietăților și infrastructurilor de coastă.”</p>	<p>Strategia este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.</p>
60.	<p>cap II Obiectivul 13. Acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Creșterea capacității de</p>	<p>Solicităm completarea paragrafului 3, după cum urmează: “ [...] creșterea vulnerabilității lor la dăunători și alți factori biotici, dar în același timp ecosistemele forestiere</p>	<p>Solicitarea a fost preluată. S-a completat paragraful 3 cu termenul „vulnerabilități”</p>

	adaptare la efectele schimbărilor climatice	naturale au o capacitate foarte mare de a absorbi efectele negative ale schimbărilor climatice.”	
61.	cap II Obiectivul 13. Acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Ținte 2030	Solicităm clarificarea și reformularea primei ținte pentru că nu se înțelege care reziliență va fi consolidată (a societății, a comunităților sau a cetățenilor?)	Solicitarea a fost preluată. S-a completat în text „Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României”.
62.	cap II Obiectivul 14. Viață acvatică. Pescuit durabil	Solicităm completarea documentului cu următoarele informații de context după al doilea paragraf : “ Pescuitul comercial în apele interioare Pescuitul comercial în apele interioare se desfășoară în bazinele acvatice naturale ce constituie domeniul public național: Dunăre, Delta Dunării și complexul lagunar Razim-Sinoie - care sunt cuprinse în Rezervația Biosferei Delta Dunării, râul Prut, lacuri de acumulare, etc. Zonele principale de pescuit comercial în ape interioare sunt Rezervația Biosferei Delta Dunării și Dunărea. Capturile de pește înregistrate în apele interioare realizate în perioada 2008-2012 se situează la un nivel relativ constant. Cea mai mică producție s-a înregistrat în anul 2010 și a fost de 2.457 tone, iar cea mai mare cantitate, 3.310 tone, s-a înregistrat în anul 2008 (Strategia Națională a domeniului pescăresc 2014 - 2020).”	Solicitarea nu s-a preluat. Este informație de detaliu. În textul Strategiei s-a făcut referire la documentele strategice care reglementează pescuitul comercial în apele interioare.
63.	cap II Obiectivul 14. Viață acvatică. Pescuit durabil	Solicităm completarea documentului cu următoarele informații de context: “Conservarea ecosistemelor de apă dulce Deciziile de investiții luate de instituțiile financiare care finanțează industriei cu un impact mare / dependență mare de apă afectează semnificativ ecosistemele de apă dulce. Este esențială protejarea și recuperarea ecosistemelor de apă dulce pentru a asigura că serviciile acestora pot continua să susțină natura și oamenii, iar toți factorii interesați trebuie să participe la acest lucru. Conceptul de management al apei implică acțiuni colective între afaceri, societatea civilă și guverne în ceea ce privește administrarea resurselor de apă sau infrastructurii apei și le permite să contribuie pozitiv la	Solicitarea nu s-a preluat. Materialul are un caracter larg descriptiv. Strategia reprezintă un cadru general pentru dezvoltarea durabilă a României. Strategia este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

	<p>siguranța apei.</p> <p>Soluții bazate pe natură pentru alimentarea și calitatea apei și protecția împotriva pericolelor și dezastrelor naturale</p> <p>Investițiile în infrastructura verde sau soluțiile bazate pe natură fie ca alternativă, fie ca un element suplimentar la infrastructura construită tradițională pot reduce sau pot evita costurile și pot îmbunătăți serviciile și siguranța apei. Natura joacă un rol central în asigurarea alimentării de apă curată și fiabilă deoarece cuprinde mecanismele necesare de a înlătura contaminanții din apă prin efectele de filtrare ale pădurilor și mlaștinilor. O calitate înaltă a sursei de apă și o curgere bine reglată reduc costurile tratării apei.</p> <p>O curgere a apei reglată prin intermediul ecosistemelor poate avea beneficii economice substanțiale prin evitarea daunelor cauzate de inundații și menținerea alimentării cu apă în timpul sezonului secetos. De exemplu, zonele umede joacă un rol în stocarea apei de suprafață și freatică și reduc riscul de inundații. Acestea, de asemenea, contribuie la calitatea apei prin captarea, procesarea și diluarea poluanților inclusiv purificarea apei menajere urbane. În mod similar, vegetația, cum ar fi pădurile și pășunile, susține funcționarea sănătoasă a albiilor râurilor - protejând și restabilind pădurile, acestea au funcția de zonă tampon pentru râuri și izvoare și ajută la conservarea calității apei.</p> <p>Gestionarea ecosistemelor pentru a-și păstra aceste tipuri de servicii este în general mai eficientă din punct de vedere al costurilor în comparație cu tehnologiile construite. Acest lucru ajută de asemenea la prelungirea ciclului de viață și productivității infrastructurii gri, cum ar fi rezervoarele, facilităților de alimentare cu apă, rețelelor de irigații și barajelor (CBD et al. 2017). În timp ce infrastructura construită din beton și oțel va continua să joace un rol esențial în stocarea și tratarea apei,</p>	
--	--	--

		<p>investițiile în infrastructura naturală pot reduce sau pot evita costurile și pot îmbunătăți serviciile de apă și siguranța ca parte a unui sistem integrat. O gamă largă de beneficii sunt oferite de infrastructura verde - nu numai pentru apă ci și pentru faună și floră, recreare, climat și dezvoltarea economică rurală (WRI 2015).</p> <p>Utilizarea apei pentru hrană și agricultură</p> <p>Practicile agricole curente sunt ineficiente; există o utilizare în exces a apei, a fertilizatorilor și a pesticidelor, dar producția rămâne sub potențialul terenurilor datorită lipsei de tehnologie și know-how. Agricultură este responsabilă pentru 70% din apa dulce extrasă (ONU Apă 2016), 24% din emisiile de gaze de seră (IPCC 2016) și este cauza principală a despăduririlor care duce la pierderea habitatelor și a florei și faunei. De asemenea, agricultura afectează sănătatea râurilor din cauza scurgerilor de apă. Toate sistemele alimentare se bazează pe biodiversitate și pe serviciile ecosistemelor care asigură fluxul durabil de apă curată, care îmbunătățește productivitatea agricolă și menține fertilitatea solului. Pentru ca producția agricolă și a hranei să fie durabilă, resursele naturale trebuie să fie conservate, protejate și îmbunătățite.</p> <p>O sănătate bună a pădurilor este esențială pentru realizarea ODD6. Mai mult de trei sferturi din apa dulce accesibilă la nivel mondial provine din râuri din jurul pădurilor care asigură servicii importante de ecosistem, cum ar fi purificarea apei și reîncărcarea acviferelor sau reducerea riscului de inundații. O acoperire mai mare a pădurilor este asociată cu o prevalență mai mică de 3 boli ale copilăriei - diaree, oprirea severă a dezvoltării și anemia severă.</p> <p>În bazinele râurilor din întreaga lume, reglementările neclare cu privire la pescuit, pescuitul în exces și pescuitul ilegal au afectat negativ stocurile de pește. În bazinul râurilor din România, mai multe specii de pește sunt în</p>	
--	--	--	--

	<p>prezent amenințate cu dispariția iar numărul peștilor capturați au scăzut continuu. Importanța fermelor piscicole pentru subzistența oamenilor nu poate fi subestimată, dar această resursă naturală nu este gestionată pentru utilizări viitoare. Clarificarea drepturilor de pescuit și reducerea pescuitului ilegal sunt esențiale pentru conservarea siguranței alimentare în regiune.</p> <p>Importanța abordărilor și guvernancei trans-sectoriale</p> <p>Deciziile guvernamentale privind energia, comerțul sau politicile agricole pot avea un impact mai mare asupra ecosistemelor de apă dulce în comparație cu cele luate în domeniile tradiționale de management al resurselor de apă și protecția mediului. Construirea unei infrastructuri de energie regenerabilă, cum ar fi stații hidroelectrice sau infrastructura adaptată la schimbările climatice poate duce pe viitor la impacturi negative asupra resurselor de apă și ecosistemelor aferente apelor, în cazul în care consecințele implicate nu sunt înțelese și gestionate în mod corespunzător (ONU Apă 2016). Presiunea nevoilor naționale de dezvoltare și de energie, contractele de construcții și locurile de muncă tind să direcționeze procesele decizionale cu privire la hidroenergie. Dar susținătorii hidroenergiei adeseori supraestimează beneficiile economice și subestimează efectele profunde asupra biodiversității și a fermelor piscicole. Scenariile din domeniul hidroenergiei referitoare la disponibilitatea apei adeseori nu iau în considerare schimbările climatice. Lipsa transparenței în procesele de dezvoltare a barajelor înseamnă că alți factori interesați, atât umani, cât și naturali, nu pot fi reprezentați în mod adecvat. Cei care iau deciziile trebuie să ia în calcul o gamă mai largă de aspecte și opțiuni în luarea deciziilor pentru o dezvoltare durabilă a infrastructurii inclusiv opțiunile infrastructurii naturale. Informații deja disponibile pot ajuta la transparență și</p>	
--	---	--

	<p>la un proces mai bun de luare a deciziilor inclusiv seturi de date îmbunătățite și instrumente care pot îmbunătăți localizarea proiectelor de planificare de hidroenergie, făcându-le accesibile și disponibile public pentru cei care iau decizii.</p> <p>Instituțiile care permit și finanțează dezvoltarea hidroenergiei ar trebui să efectueze analize la nivel de bazin care iau în calcul impacturile cumulative și schimbările climatice. De asemenea, instituțiile publice și private investesc în sau oferă împrumuturi sectoarelor cu un impact mare asupra apei și/sau sunt dependente în mare măsură de apă cum ar fi agricultura, alimentele și băuturile, hidroenergia, textilele și pielăria, construcții, minerit, creșterea animalelor și celuloză și hârtie.</p> <p>Interacțiunea dintre guvern, sectorul privat și sistemele financiare variază mult în diferite locuri, iar necesitatea cooperării trans-frontaliere pentru mai multe râuri adaugă un alt strat de complexitate. Managementul Integrat al Resurselor de Apă (IWRM) asigură un cadru pentru adresarea multor legături inclusiv sinergii și conflicte potențiale prin echilibrarea nevoilor diferitelor sectoare și părților interesate (ONU Apă 2016). Dezvoltarea și implementarea Planurilor IWRM și de Eficiență a Apei a fost convenită de 191 de țări în baza Planului de Implementare Johannesburg 2002 care a rezultat în urma Reuniunii Mondiale privind Dezvoltarea Durabilă. O guvernare bună a apei este esențială pentru a permite societății să protejeze natura, să-și sprijine dezvoltarea economică și să soluționeze conflictele care au loc datorită insuficienței apei, poluării și managementului râurilor, începând la nivel de bazin, la scară națională și globală. Comunitățile locale reprezintă factorul-cheie interesat în deciziile de management al apei. Ecosistemele de apă dulce gestionate sustenabil necesită participarea comunităților locale și respectarea și promovarea drepturilor omului, egalității de gen și drepturilor populațiilor indigene în cadrul proceselor de luare a deciziilor.</p>	
--	---	--

		<p>Administrarea apei Riscul privind apa se află din ce în ce mai mult în atenția instituțiilor financiare și investitorilor; cu toate acestea, nu joacă încă un rol cheie în modelarea deciziilor acestora. Luarea în calcul a riscului privind apa în ceea ce privește investițiile și bunurile va începe să promoveze practici mai bune de management al apei, pentru a reduce expunerea la risc. Având în vedere că numai 13% din companii iau în calcul riscul privind apa, putem spune că organizațiile nu iau încă în considerare în mod corespunzător modul în care apa impactează situația lor financiară. Cu toate acestea, în ultimii ani a avut loc o creștere a interesului pentru administrarea apei. Conceptul de administrare a apei încurajează acțiunile comune trans-sectoriale privind provocările legate de apă. Acesta cuprinde dialog și acțiuni colective între factorii de decizie, utilizatorii de apă industrială, branduri internaționale, asociații industriale, institute de cercetare, departamente guvernamentale locale, ONG-uri locale și instituții financiare, pentru a îmbunătăți eficiența utilizării apei și energiei și pentru o reducere a impacturilor aferente apei, cum ar fi poluarea și operațiile lanțului valoric. Administrarea apei poate determina un management mai bun al ecosistemelor de apă dulce și governanța apei și poate ajuta la asigurarea administrării sustenabile a apei, ca resursă publică disponibilă pentru toată lumea.</p>	
64.	cap II Obiectivul 14. Viață acvatică. Orizont 2020	<p>Solicităm completarea cu următorul obiectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Crearea unor programe de susținere a comunităților tradiționale de-a lungul Dunării prin dezvoltarea alternativelor economice local, promovarea și implementarea conceptului de lanțuri scurte. 	Solicitarea nu s-a preluat. Obiectivul propus se regăsește la ODD 15, orizont 2020 și ținte 2030 și va fi luat în discuție la întocmirea Planului de acțiune.
65.	cap II Obiectivul 14. Viață acvatică. Ținte 2030	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elaborarea și implementarea programelor de repopulare a Dunării cu sturioni. ● Întărirea colaborării internaționale cu statele vecine, Bulgaria și Ucraina, în 	Solicitarea nu s-a preluat. Obiectivele propuse vor fi luate în discuție la întocmirea Planului de acțiune.

		vederea eficientizării combaterii braconajului.	
66.	cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	Solicităm completarea documentului cu următoarele informații de context: “Îndeplinirea Agendei 2030 depinde de abilitatea continuă a naturii de a ne oferi bunurile și serviciile ecosistemice esențiale pentru a susține viața generațiilor prezente și viitoare. Biodiversitatea și serviciile ecosistemice susțin sănătatea și bunăstarea oamenilor, acestea trebuind să fie împărțite în mod echitabil. Ecosistemele sănătoase sunt esențiale pentru adaptarea populației la schimbările climatice. Cu toate acestea, natura este în declin timp de decenii iar societățile și economiile noastre operează în afara capacității planetei de a-și regenera resursele. Sunt necesare acțiuni urgente pentru a putea opri și inversa pierderea biodiversității până în 2030 și de a o restabili la nivele mai sustenabile până în 2050.”	Solicitarea nu s-a preluat. Mesajul se suprapune cu cel existent deja în Strategie. Strategia este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.
67.	cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	Solicităm completarea primului paragraf, astfel: “ [...] creșterea disponibilității și calității apei, sporirea protecției așezărilor umane, furnizarea de materii prime care sechestrează carbonul/ecologice, furnizarea de servicii de recreere și turism și de purificare a aerului.”	Solicitarea nu s-a preluat. Completarea solicitată se suprapune cu textul din paragraf și din aceeași frază.
68.	cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Conservarea biodiversității	Solicităm completarea documentului cu următoarele informații de context: “Coerența politicilor ODD-urile conțin 89 de obiective referitoare la biodiversitate. Acest lucru demonstrează că ducerea la îndeplinire a ODD-urilor depinde de îmbunătățirea rezilienței și stării de conservare a naturii, indiferent dacă discutăm despre sănătatea umană, producția de energie sau orașe sustenabile. Coerența verticală și	Solicitarea nu s-a preluat. ODD-urile sunt ele însele obiective. Textul are caracter general cu privire la interdependența unor obiective ale Agendei 2030. Strategia este un document sintetic care abordează prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, pentru armonizarea și

		<p>orizontală a politicilor la fiecare nivel de guvernare este esențială pentru a îndeplini ODD inclusiv prin alinierea țintelor, indicatorilor, mecanismelor de raportare și mecanismelor de finanțare în diferite cadre, inclusiv obiectivele Aichi ale Convenției privind Diversitate Biologică (CBD) și Cadrul CBD post-2020 asupra căruia încă trebuie să se convină. Înțelegerea beneficiilor și compromisurilor între ODD-uri este esențială pentru crearea unor politici coerente. De exemplu, implementarea energiilor regenerabile (ODD 7) duce la compromisuri asupra biodiversității (ODD 15); adresarea infracțiunilor aferente faunei și florei și îndeplinirea numeroaselor altor obiective se bazează pe implementarea ODD 16, astfel necesitând un răspuns de politică coerentă pentru diferite sectoare.“</p>	<p>asigurarea coerenței politicilor sectoriale.</p>
69.	<p>cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Conservarea biodiversității, paragraful 4</p>	<p>Considerăm că este important să se menționeze stadiul înființării și activității ANANP, deoarece în momentul de față capacitatea ANANP de a gestiona ariile naturale protejate este redusă, instituția fiind în faza incipientă de inițiere a operaționalizării activității, iar însușirea completă a funcțiilor pentru care a fost înființată este un proces costisitor și de durată.</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Rolul și implicarea ANANP vor fi luate în discuție la întocmirea Planului de acțiune.</p>
70.	<p>cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Protecția și conservarea ecosistemelor forestiere, paragraful 2</p>	<p>Solicităm modificarea acestor informații utilizând date mai recente (ex. Starea Pădurii 2017).</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat, întrucât nu se precizează date bibliografice despre sursa menționată. Datele menționate în Strategie sunt cele furnizate de Ministerul Apelor și Pădurilor.</p>
71.	<p>cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Protejarea solului</p>	<p>Solicităm completarea cu următoarele informații de context: “Solurile de asemenea joacă un rol important în îndeplinirea obiectivelor Aichi a CBD. Reabilitarea solurilor poate contribui la îmbunătățirea siguranței alimentare, poate duce la reducerea sărăciei, la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și totodată poate conduce spre dezvoltarea durabilă.”</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Sunt informații de context. Strategia este un document sintetic.</p>
72.	<p>cap II Obiectivul 15. Viața terestră. Protejarea solului</p>	<p>Solicităm includerea unui sub-capitol privind Polenizatorii, cu următorul conținut: “Polenizatorii</p>	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Este vorba despre o problemă punctuală, care va fi luată în discuție la</p>

		<p>Polenizatorii reprezintă o parte componentă foarte importantă a ecosistemelor, iar declinul lor rapid prezintă o criză pentru agricultură și sănătatea mediului pe teritoriul întregii Uniuni Europene, inclusiv pentru România. Ele au o importanță esențială nu doar din punct de vedere ecologic ci și social și economic. Sunt necesare angajamente și măsuri ferme pentru a opri declinul polenizatorilor și al serviciilor de mediu pe care aceștia le oferă. Este importantă înțelegerea adevăraților factori determinanți și presiunile cumulative care se află în spatele declinului polenizatorilor, printre care se numără utilizarea pesticidelor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor, fragmentarea habitatelor și degradarea acestora, poluarea, speciile invazive și agenții patogeni, toate acestea în spectrul practicilor agriculturii intensive și a schimbărilor climatice.”</p>	<p>întocmirea Planului de acțiune.</p>
73.	<p>cap II Obiectivul 15.Viață terestră. Orizont 2020</p>	<p>Solicităm completarea cu următoarele obiective/ținte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrarea rolului biodiversității și al serviciilor ecosistemice în toate domeniile de politică și sectoarele de producție respectiv în politici sociale, economice și financiare, în agricultură, silvicultură, turism, energie și minerit, în infrastructură, procesare și fabricare cât și în industria de servicii medicale; • Asigurarea coerenței orizontale și verticale a politicilor la toate nivelele inclusiv prin alinierea țăintelor, indicatorilor, mecanismelor de raportare și finanțare cu celelalte cadre relevante cum ar fi Țintele CBD Aichi și Cadrul CBD post-2020 asupra căruia încă trebuie să se convină ; • Reafirmarea faptului că țintele ODD 15 vor fi consolidate și aliniat mai mult cu Cadrul CBD 2020 pentru a reînnoi și îmbunătăți toate eforturile de protejare, restaurare și conservare a ecosistemelor terestre pentru bunăstarea generațiilor prezente și viitoare; • Promovarea sistemelor sustenabile în agricultură și agro-silvicultură prin practici agro-ecologice pentru a asigura dezideratul ”zero” foamete, pentru a 	<p>Solicitarea nu s-a preluat. Strategia este un document sintetic care abordează general și transversal prioritățile naționale în contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, pentru armonizarea și asigurarea coerenței politicilor sectoriale. Lista de obiective propuse, într-o altă formulare, se regăsește deja în cuprinsul Strategiei, în cadrul majorității ODD-urilor.</p>

		<p>asigura reziliența solurilor și prin acestea reziliența societății în contextul creșterii populației la nivel global și al schimbărilor climatice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susținerea implementării la nivel național a ODD 15.3, o lume neutră din punct de vedere al degradării solului inclusiv prin accesarea Fondului pentru Neutralitate privind Degradarea Terenurilor; • Promovarea soluțiilor bazate pe natură pentru adaptarea la schimbările climatice și reducerea riscului asociat dezastrelor; • Reafirmarea Principiilor privind Drepturile Omului și Mediul recunoscând că ”deteriorarea mediului se intersectează cu drepturile omului iar exercitarea drepturilor omului ajută la protejarea mediului și la promovarea dezvoltării durabile” • Asigurarea protecției pădurilor cu o valoare mare de conservare - în special a padurilor virgine și cvasivirgine și a peisajului forestier intact; managementul echitabil și efectiv al zonelor protejate și protecția biodiversității acestor peisaje acestea ne putând fi substituite și totodată fiind esențiale pentru supraviețuirea speciilor și combaterea schimbărilor climatice; • Respectarea practicilor de conservare a biodiversității și a pădurilor, a cunoașterii tradiționale a comunităților locale și indigene, implicarea acestora în reconstrucția anumitor zone și în strategiile pentru adresarea infrațiuunilor asupra faunei și florei și asigurarea drepturilor echitabile de ocupare a pădurilor și terenurilor . • Elaborarea și implementarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune pentru conservarea polenizatorilor 	
74.	cap II Obiectivul 15.Viață terestră. Ținte 2030	<p>Propunem modificarea țintei 5, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea durabilă și multifuncțională a pădurilor, eliminarea tăierilor abuzive, introducerea unui sistem informatic integrat pentru gestionarea masei lemnoase de la amenajarea silvică și până la introducerea pe piață, inclusiv 	Solicitarea nu s-a preluat. Exprimarea propusă nu aduce un plus de valoare țintei formulate în Strategie.

		controlul la punctele de frontieră, reglementarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, înființarea planificată a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice.	
75.	cap III Implementare	Solicităm reformularea primului paragraf prin includerea unor mențiuni concrete cu privire la participarea ministerelor la activitatea comitetului interdepartamental și obligațiile ce revin ministerelor. De asemenea, este foarte important ca acest capitol să detalieze modul în care ministerele de linie își vor asuma obiectivele din această strategie și le vor integra în strategii existente/planuri de acțiune existente.	Solicitarea s-a preluat. Paragraful s-a reformulat.